

‘Directeur wilde van rusthuis geen sterfhuis maken’

Voor het eerst is een zorginstelling veroordeeld voor het verhinderen van een euthanasie. Een katholiek woonzorgcentrum in Diest moet 6.000 euro schadevergoeding betalen aan de familie. ‘Een belangrijk precedent’, zegt Patrik Vankrunkelsven, als Leif-arts bij de zaak betrokken.

‘Een instelling mag niet tussen een afspraak van een patiënt met zijn behandelende arts gaan staan’

PATRIK
VANKRUNKELSVEN

VAN ONZE REDACTRICE VEERLE BEEL

De feiten dateren van augustus 2011. De 74-jarige Mariette Buntjens uit Laakdal had sinds enkele weken haar intrek genomen in het woonzorgcentrum Huize Sint-Augustinus in Diest. In kortverblijf, omdat ze uit het ziekenhuis ontslagen werd en niet terug naar huis kon.

In het ziekenhuis was vastgesteld dat de longkanker waaraan ze leed, en die niet verder behandeld kon worden, uitgezaaid was in het hoofd. Ook daar was geen behandeling voor mogelijk, dus moest ze elders naartoe.

Patrik Vankrunkelsven, voormalig parlementslid en Leif-arts, had Mariette Buntjens enkele maanden eerder al bij haar thuis gezien. ‘Ze stelde toen ook de vraag naar euthanasie’, vertelt hij. ‘Mijn broer, die haar huisarts was, riep mij erbij als tweede arts, zoals de wet het voorschrijft.’

Vankrunkelsven vond de vraag van de vrouw gewettigd, maar na een lang gesprek met haar werd besloten toch nog even af te wachten. Pas toen ze in het woonzorgcentrum haar intrek had genomen stelde Buntjens de vraag

opnieuw.

Akkoord

‘Mijn broer vroeg me om nog eens bij haar langs te gaan. Vreemd genoeg bleven ook de hoofdverpleegkundige en de arts van het rusthuis bij mijn gesprek met haar aanwezig. Na afloop vertelden ze me dat ze akkoord gingen. Ik heb nog aan de rusthuisarts gezegd dat hij de euthanasie mocht uitvoeren, maar hij liet het liever door de behandelende huisarts doen.’

Een dag later liet de directie weten dat de euthanasie toch niet kon doorgaan. ‘Ik was net op reis vertrokken’, zegt Vankrunkelsven. ‘Aan de telefoon maakte de directeur zich erg boos. Als dit doorging, zei hij, zouden er misschien meer ouderen voor euthanasie naar zijn rusthuis komen, en hij wilde er geen sterfhuis van maken. Het was een bitse conversatie.’

‘Ik heb nog tegen mijn broer gezegd dat we de confrontatie moesten aangaan. Hij vond het verstandiger om de patiënte per ambulance naar huis te brengen, om de sereniteit bij het geplande levenseinde niet nog meer te verstoren.’

Schadevergoeding

Gisteren heeft de rechtbank van Leuven geoordeeld dat het rusthuis de euthanasie ten onrechte heeft verhinderd. Het had het recht niet om tussenbeide te komen in een akkoord tussen een patiënte en haar huisarts. De directie kon niet aantonen dat niet voldaan was aan de wettelijke voorwaarden. De overkoepelende vzw Sint-Annendael Grauwzusters moet de nabestaanden daarom 6.000 euro schadevergoeding betalen: 3.000 euro voor de overleden vrouw en 1.000 euro per kind.

In een officiële reactie op het vonnis zegt de overkoepelende vzw dat het woonzorgcentrum de euthanasie nooit verhinderd heeft: ‘De instelling gaat zeer zorgvuldig om met de wensen van haar bewoners.’ Ze heeft alleen laten weten dat de arts van het rusthuis die niet kon uitvoeren, ‘omdat deze de euthanasiewens nooit zelf had vastgesteld’.

Precedent

‘Een pertinente verdraaiing van de feiten’, zegt Vankrunkelsven. ‘De directie wist zeer goed dat de behandelende huisarts de euthanasie zou uitvoeren. Wij konden dat aantonen met de mail van hen die we bewaard hebben.’

Het is de eerste keer dat een familie bereid werd gevonden om een klacht in te dienen tegen een rusthuis voor een niet toegelaten euthanasie. Een belangrijk precedent omdat er in de praktijk veel onduidelijkheid over heerste.

Volgens Wim Distelmans, ook Leif-arts, is een kamer in een woonzorgcentrum een verlenging van de thuissituatie, en dus een privéruimte: ‘Andere woonzorgcentra zullen nu wel twee keer nadenken.’

Vankrunkelsven meent dat de bredere impact van dit vonnis niet onderschat mag worden: ‘De rechter oordeelde in feite dat een instelling niet tussen een afspraak van een patiënt met zijn behandelende arts mag gaan staan.’

De vzw Sint-Annendael Grauwzusters beslist eerstdaags of ze in beroep gaat.